

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๔๓/๒๕๕๕

วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพัฒนาไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพัฒนาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพัฒนาไทยเป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” ซึ่งพรรคพัฒนาไทยต้องดำเนินการดังกล่าว ภายในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ แต่ปรากฏว่า ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้จดแจ้งการจัดตั้งพรรคพัฒนาไทยแล้ว พรรคพัฒนาไทยได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๔ สาขา คือ ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔๐๑/๔๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลรัษฎา อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๗๕

หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านด้อง อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๕๕/๘ หมู่ที่ ๓ ถนนรามคำแหง แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร และลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตรวจสอบหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคและหลักฐานประกอบแล้ว ได้ให้หัวหน้าพรรคพัฒนาไทยชี้แจงและยืนยันข้อเท็จจริงบางประเด็น และส่งเอกสารเพิ่มเติมพร้อมกับให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร พิษณุโลก หนองคาย และตรังสอบสวนข้อเท็จจริงประกอบเพิ่มเติมแล้ว นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงพิจารณาไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคพัฒนาไทยทั้งสี่สาขาดังกล่าว ยังผลให้เมื่อครบกำหนดเวลาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรค คือ ภายในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ พรรคพัฒนาไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ คือ ไม่มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพัฒนาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไปพร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพัฒนาไทย เพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

พรรคพัฒนาไทย โดยนายสุวรรณ ไหมศรีกรด หัวหน้าพรรคยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ สรุปได้ว่า กรณีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค มีชื่อ-สกุล แตกต่างกันแต่ลายมือชื่อไม่แตกต่างกัน นั้น พรรคพัฒนาไทยมอบหมายให้เลขาธิการพรรคเป็นผู้ตรวจสอบลายมือชื่อของผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สาขาพรรคและได้รับการยืนยันว่าการจัดส่งเอกสารจากคณะผู้จัดตั้งสาขาพรรคมายังพรรคนั้น ครบถ้วนถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย ส่วนลายมือชื่อจะแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร พรรคพัฒนาไทยไม่สามารถรู้ได้

ตามรายงานการประชุมเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ ที่ระบุว่า นายจันท กุดแกลง ได้รับเลือกเป็นรองเลขานุการสาขาพรรค แต่ในบัญชีรายชื่อคณะกรรมการสาขาพรรค (ท.พ. ๓) ระบุว่า นายชัชวาลย์ เฟิงชัย ซึ่งไม่ปรากฏรายชื่อในรายงานการประชุม เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นรองเลขานุการพรรค นั้น เนื่องจากเดิมนายจันท กุดแกลง ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งรองเลขานุการสาขาพรรค แต่ปรากฏว่า บัตรประจำตัวประชาชนของนายจันท กุดแกลง ขาดอายุ มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนใน

วันประชุมเลือกตั้ง จึงได้เสนอชื่อนายชัชวาลย์ เฟ็งชัย ดำรงตำแหน่งรองเลขานุการสาขาพรรคแทนสาเหตุที่ไม่ปรากฏชื่อนายชัชวาลย์ เฟ็งชัย ในรายงานการประชุมเพราะบกพร่องในการพิมพ์ ไม่มีเจตนาปิดบังให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด และการที่ไม่ได้ชี้แจงประเด็นนี้ต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะตามเอกสารที่พรรคได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งส่งทางโทรสาร ไม่มีข้อความที่ขอให้ชี้แจงแต่อย่างใด

การที่รายงานการประชุมเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๓ และลำดับที่ ๔ ปรากฏชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรค โดยไม่ได้ระบุตำแหน่งของแต่ละบุคคล นั้น เกิดจากการพิมพ์ที่บกพร่องเพียงเล็กน้อย ไม่เจตนาและไม่ใช้สาระสำคัญ จึงควรอนุโลมให้แก้ไขได้

กรณีผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ และลำดับที่ ๓ มีที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรนอกเขตเลือกตั้ง แต่อยู่ภายในจังหวัดอันเป็นสถานที่ตั้งสาขาพรรค เป็นจำนวนมาก นั้น พรรคพัฒนาไทยเข้าใจว่า คำว่า “...ภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรในท้องที่ หรือในเขตเลือกตั้งนั้นๆ ...” หมายความว่า มีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรในท้องที่ (จังหวัด) ที่จัดตั้งสาขาพรรค

ตามรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพิษณุโลก ที่ว่าสมาชิกสาขาพรรคเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุม ตามข้อบังคับพรรคพัฒนาไทย ข้อ ๗๓ นั้น ได้รับการยืนยันว่าได้ดำเนินการตามข้อบังคับพรรคแล้ว ส่วนการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า สมาชิกเข้าร่วมประชุม องค์ประชุมและลายมือชื่อปลอมหรือไม่ คณะกรรมการบริหารพรรคพัฒนาไทยไม่ได้สอบสวนกรณีดังกล่าว

ในส่วนรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหนองคาย ที่ว่าสอบสวนสมาชิกจำนวน ๖ คน แล้ว ไม่มีการประชุม และไม่ได้ลงลายมือชื่อเข้าร่วมประชุม นั้น ความเป็นจริงการดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคพัฒนาไทย จังหวัดหนองคาย ทางพรรคได้รับเอกสารการดำเนินการจัดตั้งมาอย่างถูกต้อง หากจะผิดพลาดก็มีการให้ปากคำเพียง ๖ คน เท่านั้น ซึ่งข้อกล่าวหาไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟัง

สำหรับรายงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรังที่ว่า สมาชิกสาขาพรรคได้ให้ปากคำ จำนวน ๘ คน มีผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรค ๔ คน ให้ปากคำว่าจัดประชุมที่บ้านนายโลม นูวรรณ แต่ในรายงานการประชุมระบุว่า เป็นบ้านนายปรีดี แสงศรีจันทร์ เห็นว่า การให้ปากคำระบุสถานที่ประชุมต่างไปจากรายงานการประชุม ไม่น่าถือเป็นสาระสำคัญ ส่วนประเด็นว่า สมาชิกสาขา รู้จักนายปรีดี แสงศรีจันทร์ ประธานสาขาพรรคหรือไม่ ก็ไม่เป็นสาระสำคัญ

พรรคพัฒนาไทย จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้

๑. ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันทีนายทะเบียนพรรคการเมืองรับการจดทะเบียนจัดตั้งพรรคพัฒนาไทย คือ ภายในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ พรรคพัฒนาไทย มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕

๒. ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งว่า พรรคพัฒนาไทย ไม่มีเหตุยุบพรรค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

๓. ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้พรรคพัฒนาไทย ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง

ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพัฒนาไทย ตามนัยมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากพรรคพัฒนาไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติให้รับคำร้องเพิ่มเติมของนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป โดยให้รวมพิจารณาไว้กับสำนวนเดิม และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพัฒนาไทย เพื่อยื่นคำชี้แจงประกอบคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง (ครั้งที่ ๒) ตามหนังสือที่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ให้พรรคพัฒนาไทยทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหายื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือ โดยศาลรัฐธรรมนูญได้รับใบตอบรับทางไปรษณีย์ โดยบิดาของนายสุวรรณ ไหมศรีกรด (หัวหน้าพรรค) เป็นผู้ลงนามรับหนังสือ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จนล่วงเลยระยะเวลายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญ ยังไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกร้องแต่อย่างใด

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือยื่นคำชี้แจงของพรรคพัฒนาไทยแล้วเห็นว่า พยานหลักฐานที่มีอยู่เพียงพอที่จะวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องได้แล้ว

มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคพัฒนาไทย เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และ มาตรา ๓๕ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ...(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

พิจารณาประเด็นตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพัฒนาไทย เนื่องจากพรรคพัฒนาไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แล้วเห็นว่า การดำเนินกิจการในทางการเมืองของพรรคการเมือง นั้น ต้องเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ การที่พรรคพัฒนาไทยอ้างความบกพร่อง ผิดพลาด พลังเหลือ ไม่มีเจตนาและการไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของรายละเอียดต่างๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมืองให้ชี้แจงว่า เป็นความบกพร่องผิดพลาดที่น่าจะอนุโลมให้แก้ไขได้ นั้น เป็นการชี้แจงและกล่าวอ้างที่ไม่มีเหตุผลให้รับฟังได้ ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีหนังสือแจ้งไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคพัฒนาไทย ลำดับที่ ๑, ๒, ๓ และ ๔ มีผลให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพัฒนาไทย คือ ภายในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ พรรคพัฒนาไทยไม่มีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคหนึ่งสาขา ถือได้ว่า พรรคพัฒนาไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติไว้ กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรคพัฒนาไทย ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

นอกจากนี้ การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติมต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้สั่งยุบพรรคพัฒนาไทย เนื่องจากพรรคพัฒนาไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคพัฒนาไทยเป็นพรรคการเมืองที่ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้ง เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จึงเป็นพรรคการเมืองที่

จัดตั้งขึ้นเป็นเวลาตั้งแต่เก้าสิบวันขึ้นไป นับจนถึงสิ้นปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้ว จึงต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๔ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ดังนั้น เมื่อพ้นกำหนดเวลาเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ แล้ว พรรคพัฒนาไทย เพิกเฉย ไม่นำพาต่อการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง ในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบ จึงถือได้ว่า พรรคพัฒนาไทย ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติไว้ กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรคพัฒนาไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) อีกกรณีหนึ่ง

โดยเหตุดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคพัฒนาไทย

นายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระภู่น

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ